

P. n. Licejska knjižnica
Realna gimnazija

tu

NAS GLAS

Glasiło Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne šte. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina „ 20.—

Četrletna naročnina „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Štebi Alojzija, Vič pri Ljubljani, Pod Rožnik šte. 296. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednico.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Ali so nabavljalne zadruga drž. nam. dolžne plačevati davek na poslovni promet.

(Nadaljevanje in konec članka iz 23. šte. N. Gl.)

Glavni moment, na katerem bazira ta davčna oblika je »promet«. Pojm prometa v mislu pravilnika o davku na poslovni promet se karakterizira s prenosom lastnine (svojnine) od ene osebe na drugo. Dobrine, katere nabavlja zadruga, so kolektivna lastnina njenih članov, ker jih nabavlja samo za nje z njihovim denarjem ali na podlagi njihove kreditne sile. Med zadrugo in njenim članom se ne pojavlja promet v smislu pravilnika, ker se ne izvrši prenos lastninske pravice. Tu se nabavljena roba ne prodaja, ampak deli in razdaja članom na način in pod pogoji, kakor jih določijo zadrugarji sami po svojih izbranih predstavnikih. Zaradi tega se n. pr. na Francoskem uslužbenci nabavljalne zadruga v skladišču ne označujejo kot prodajalci, ampak kot razdajalci (répartiteur) robe.

Zadruga se ustanovi in dela ravno v cilju, da izloči posrednika-trgovca med svojimi člani na eni in med producentom na drugi strani. Ako bi se smatrala razdelitev robe zadrugarjem kot čin prometa, potem bi bila zadruga to, kar je trgovec, t. j. posrednik, to pa se ravno protivi njeni svrhi in njeni nameni.

Trgovec je pravi posrednik med produkcijo in med porabo. Njegovo delo obstoji v prometu z nakupom in prodajo za vsakega in vsakomur. Trgovec dela, da zasluži. Zadruga se odzove zaslužku, ker ne dela za dohodke. Prebitok, ki bi se pokazal v konkretnem primeru koncem leta in dobiček zadruga, ni njen dohodek. Predstavlja le tisti del vplačila za robo, ki je vzeta zadrugarju v previsoko kalkulirani ceni robe. Zato ga zadruga, koncem leta tudi vrača svojim članom in to samo onim, ki so pri njej kupovali in samo v oni relaciji, kolikor so pri njej kupovali. To ni nova teorija. To je tekom dolgega časa dokazan princip potrošaških kooperativ, katerega so postavili že l. 1884. ustanovitelji prve konstituirane Nabavljalne zadruga v Roždalju. Tudi našim zadrugam ne more nihče očitati, da delajo v cilju »pridobivanja dohodkov«. Tudi ako bi se dogodilo, da ena ali druga zadruga ne vrne koncem leta takih prebitkov svojim članom ne v gotovini in ne v robu, bi to še vedno ne značilo, da je delala zadruga za svoj dohodek. S sklepom skupščine, torej s sklepom zadrugarjev samih, pustijo oni svoje denarne dobrine še dalje zadrugi, kjer služijo njihovim bodočim združnim interesom.

Ker pa je tako, pridemo do drugega važnega zaključka, da nabavljalne zadruga državnih uslužbencev, ki ne streme po pridobivanju dohodkov, ne morejo biti obvezane plačevati davek na poslovni promet, ker sam zakon o davku na poslovni promet zahteva, da obavlja davčni obvezanec promet v cilju pridobivanja dohodkov.

Ako nabavljalne zadruga državnih uslužbencev ne obavlja prometa z robo v smislu zakona in, ako ne delajo v cilju pridobivanja dohodkov, ako jim manjkata dva glavna znaka davčne obveznosti, potem ni niti potrebno, da jih zakon izvzame še posebej od davčne obveznosti. One *à priori* niso podvržene temu davku. Drugače stoji stvar s kmetijskimi zadrugami. Te se pojavljajo v različnih tipih, tudi takih, ki delajo z drugimi osebami, morda tudi takih, ki delijo dobiček. Zato je zakonodajalec smatral za potrebno, da poudari še posebej, da so samo one kmetijske zadruga oproščene plačevanja tega davka, katere ne delijo dobička in katere delajo samo s svojimi člani. To pripominja posebno tudi pravilnik, ki je izdan za to davčno obliko. Ker pa so vse nabavljalne zadruga državnih uslužbencev, ki so osnovane po uzakonjeni uredbi o nabavljanih zadrugah brez izjem zadruga ravno takega tipa, ni bilo zakonu potrebno, da jih poleg jasne definicije davčne obveze, katere naše zadruga ne tangira, postavlja še med izjeme ali med oproščenja od davčne obveznosti.

Davčne oblasti in sam Državni svet so prešli molče preko teh težkih in značajnih materialnopравnih razlogov in so razglasili Nabavljalne zadruga za obvezance davka na poslovni promet zaradi tega, ker je baje zakon o temu davku *lex posterior* in se oproščenje tega davka, ki je sankcionirano v prejšnjem zakonu o nabavljanih zadrugah ne more razširiti tudi na to davčno obliko. V ostalem je še pravno vprašanje, kateri teh dveh zakonov je mlajši. Uredba o nabavljanih zadrugah kot taka je starejša od uredbe o davku na poslovni promet, v zakonodajnem odboru pa je uzakonjena dan pozneje. Ali čeprav bi se smatralo, da je navzlic temu zakon o davku na poslovni promet *lex posterior*, bi taka konstatacija ne mogla biti razlog, da bi se samo vsled tega izvajala obveza nabavljanih zadruga do plačevanja davka na poslovni promet, enostavno iz razloga, ker one, kakor rečeno, že po samem zakonu o tem davku niso obvezane, da ga plačujejo.

Samo za primer pripominjamo, da tudi na Francoskem ne plačujejo nabavljalne zadruga davka na poslovni promet. Ne plačujejo ga zaradi tega, ker niti na Francoskem ne vidijo pri nabavljanih zadrugah akta pro-

meta, ako ne delajo v cilju pridobivanja dohodkov in omejujejo svoje delo samo na svoje člane.

To bi bilj torej razlogi, vsled katerih so vse naše mlade zadruga državnih uslužbencev razočarane nad razsodbo Državnega sveta in vsled katerih z malimi izjemami nobena davčna oblast v državi ni mogla smatrati nabavljanih zadruga za obvezance tega davka, in vsled katerih naposled vse osnovane zadruga s svojim Savezom na čelu pričakujejo od gospoda finančnega ministra, da ne bo zahteval plačevanje tega davka od naših zadruga, ako ga niti sam zakon ne zahteva. Od Državnega sveta pa pričakujemo, da bo našel pot in način, da svojo razsodbo v tem vprašanju revidira.

To zahteva v prvi vrsti pravni čut, za tem pa razvoj in napredek naših nabavljanih zadruga državnih uslužbencev.

Objavljamo ta članek tudi v N. Gl., ker je zadeva, ki jo avtor prav dobro obravnava posebno aktualna pri nas v Sloveniji, in ker dokazuje, da smo Slovenci še vedno bolj papežki, kakor je papež sam. Drugod so bolj pametni in tolmačijo dvoumne zakone sebi v korist, jasne zakone pa puste jasne in se po njih ravnaajo. Pri nas je narobe. Dvoumne zakone, katerih, mimogrede rečeno, bi sploh ne smelo biti, tolmačimo sebi v škodo, na jasnih zakonih, kateri nam nudijo kakšno ugodnost ali korist pa toliko časa ključujemo, da jih zmrcvarimo v povsem kaj drugega, kar nam je dal sam zakonodajalec.

Tako je tudi z zakonom o nabavljanih zadrugah. Davčne oblasti v Sloveniji se ne morejo sprijazniti z jasnim členom čl. 78. zak. o nabavljanih zadrugah, ki čisto jasno določa, da so vse nabavljalne zadruga državnih nameščencev oproščene vseh davkov in doklad na poslovanje, kapital in dohodek, da mora biti torej vse poslovanje, ves kapital in vsi dohodki vsake zadruga popolnoma neobdavčeni. Zahtevajo davek na poslovni promet in pravijo, da je to nekaj čisto drugega, kakor davek na poslovanje, od katerega so zadruga oproščene, ker se davek na poslovni promet po njihovem mnenju ne zahteva od poslovanja, ne od kapitala in ne od dohodkov. Iz česa naj se zbere denar za ta davek, tega nam ne povedo, ker vedo dobro, da se ne more noben davek plačati drugače kakor od poslovanja, kapitala ali dohodkov. Tudi davek na poslovni promet ne, ker, kdor nič ne posluje kdor nima kapitala in nobenih dohodkov, vendar ne bo plačeval še davka na poslovni promet, ker ga nima iz česa. Nočejo razumeti, da je v tistem trenutku obdačeno združno poslovanje, združni kapital in združni dohodki, kakor hitro se naloži davek na poslovni promet

in da je v tem trenutku prekršen čl. 78 zak. o nabavljalnih zadrugah, ki zahteva, da so poslovanje, kapital in dohodki naših zadrug popolnoma neobdavčeni.

Naše oblasti, ki bi morale v prvi vrsti čuvati in spoštovati zakone, tudi take, ki nudijo koristi in ugodnosti ljudstvu, takim zakonom ne verujejo, ker ne morejo razumeti v svoji ozkosrčnosti, da bi živel kdaj kak finančni minister na svetu, ki bi velikodušno in človekuljubno odločil, da državni uslužbenci, katerim pri najboljši volji ni mogel pomagati iz bede drugače, da jim je dal v roke zakonita sredstva samopomoči, da bi pri tem ne plačevali nobenih davkov. Po mnenju naših velikih, človekuljubnih finančnikov je pok. fin. minister Kosta Stojanović izposloval zakon o nabav. zadrugah drž. uslužbencev zato, da bo potom davkov teh zadrug izmogočal za svojo državno blagajno še tiste uboge pare drž. uslužbencev, katere jim je dal na drugi strani iz svoje blagajne za njihovo težko in naporno službo in katere niso zadostovale niti za njihovo golo življenje.

Naše davčne oblasti se motijo. Namen velikega inicijatorja našega združništva, plemenitega Kosta Stojanovića in njegovega zakona o naših zadrugah nam je prav dobro znan, zato ga bomo čuvali do skrajnosti. Dokler bo zakon v veljavi, ga bodo morale spoštovati tudi davčne oblasti, kakor moramo tudi spoštovati zakone drž. uslužbenci. Ako pa so mnenja, da so se nam gmotne razmere že toliko izboljšale, da ne potrebujemo več zadrug, potem naj se zakon o naših zadrugah ukine, saj velja itak samo še za naše dolžnosti. Pravic in ugodnosti, katere nam nudi, pa oblasti, katerih se tiče, v tem zakonu nočejo poznati. Tako je storila najprej železnica in odtegnila svojevoljno in protizakonito ugodnost prevoza robe po minimalni tarifi, sedaj pridejo še davčne oblasti in hočejo imeti od naših zadrug še davke. Ako nam torej zadruge niso več potrebne, uničite jih, mi pa bomo iskali sredstva in pota za izboljšanje svojega gmotnega položaja drugod in na drugi način, ki morda tudi našim davčnim oblastem ne bo posebno ljub. Ako pa so zadruge še vedno potrebne, in to so — potem jim ne kratite pravic in ugodnosti, katere jim daje sam zakon.

Razsodba, ki jo je izdal v tej zadevi Državni svet se nam zdi zmotna in se ne moremo načuditi, kako je mogla izdati kaj takega najvišja inštanca. Utemeljitev s katero je podprta, mora temeljiti na zmoti. — »Zakon o davku na poslovni promet je poznejši zakon in ta ne izvzema zadrug od plačevanja tega davka.« To je modrost Državnega sveta, katero nam je povedal, mi vsi pa vemo že nekaj let, da je zakon o nabavljalnih zadrugah poznejši zakon, ker je bil odobren od zakonodajnega odbora ravno dan pozneje, kakor zakon o davku na poslovni promet. Davek na poslovni promet je torej v času odobritve zakona o nabavljalnih zadrugah že obstojal in je bil zakonodajnemu odboru dobro znan, saj je odobril zakon o temu davku samo en dan prej, zato tudi ne drži trditev, da ne morejo biti zadruge oproščene tega davka zaradi tega, ker je mogel zakonodavec misliti na oprostitev samo onih davkov, ki so že takrat obstojali.

Zato se pridružujemo izvajanjem tozadevnega članka v Činovniškem Glasniku in apeliramo zlasti na novega našega gospoda fin. ministra, da zavzame v zadevi davka na poslovni promet človekoljubno stališče svojega prednika. Od Državnega sveta pa pričakujemo tudi mi, da bo sam spoznal svojo zmotu in jo popravil.

K reviziji zakona o civilnih državnih nameščencih.

(Konec.)

30.) Postavljeno je bilo sledeče vprašanje: ali spadajo pod odredbo čl. 30. zakona o državnih nameščencih tudi službena stanovanja, a ne samo takozvana naturalna stanovanja, ker so vezana na službena stanovanja mnogokrat v neprijetni posledicami za onega, ki ne stanuje v njih, kakor so to n. pr. službena stanovanja v kazenskih zavodih. Komisija je glede na to vprašanje mnenja, da je bila zakonodavčeva namera, da se zniža stanarina onemu, ki faktično ne plačuje najemnine za stanovanje, v katerem stanuje, temveč da uživa neko beneficijo pred ostalimi državnimi uslužbenci. Vsled tega se mora zniževati stanarina brez ozira na to, na kateri osnovi da uživa dotični uslužbenec to beneficijo.

31.) Po zahtevi uprave državnih monopolov je komisija rešila vprašanje, ali gre uslužbencem, ki so bili sprejeti v državno službo 1. septembra 1923, a jih je potem komisija za prevedbo reducirala, pravica do dvomesečnih ali tromesečnih prejemkov. Komisija je mnenja, da državnih uslužbenci, sprejeti v državno službo po 1. septembru 1923, nimajo pravice do teh prejemkov.

32.) Glede ureditve odnosov kontraktualnih uslužbencev na osnovi novega zakona je komisija sledečega mnenja: kontraktualni uslužbenci niso drž. uslužb. v smislu čl. 1. zak. čl. 130. zak. pravi, da kontraktualni uslužb. nimajo enakih pravic z ostalimi, temveč da se jim nagrada za delo odreja s pismeno pogodbo. Za kontraktualne uslužbence veljajo posebno sledeče odredbe zakona, katere je treba v pismeni pogodbi upoštevati: predvsem je treba ugotoviti, da velja za kontraktualne zlasti čl. 4 zakona; glave II., III., IV., V. in VII. zakona se ne morejo upotrebiti za kontraktualne uslužbence; iz glave VII. veljajo zanje členi 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98; 99, 100, 103, 104, 198, 113, 122 in 127. Členi 102, 110 in 111 imajo zanje le načelno važnost in je treba njih vsebino za vsak primer odrediti posebej.

„Hotel Slon“, Ljubljana
Moderno preurejeno kopališče, restavracija in kavarna
Centralna kurjava!

Predlog.

Gospod Anton Križman, nadupravnik v p. s. Krškega je poslal uredništvu sledeči predlog glede izmene nekaterih členov v zakonu za civilne državne uslužbence:

Člen 138.

Osnova za izračun vsevrstnih pokojnin državnih nameščencev je tekoča temeljna in položajna plača ter redna stanarina.

Člen 239.

Pokojnine starih in novih upokojencev se izenačijo in uredi samokretno po obstoječih plačah in dokladah aktivnih sovrstnikov.

Utemeljitev.

1.) Novi zakon nič ne omenja, ali je tedanja stara ali pa nova povečana ali pa tudi znižana plača podlaga za izračun pokojnine in tudi ne to, po kateri valuti je dosmrtna mirovina mišljenja, kar je velik pogrešek.

2.) Pokojnina niso nobena hranilna vloga ampak tekoča starostna oskrba, kakor vsak drug preužitek in ta se mora držati tako nabavne cene, kakor plača, kot osnova penzije. Aktivnemu uradniku je vsaki postranski zaslužek nemogoč in tudi prepovedan in ravno vsled tega mu mora biti starostna oskrba po novih razmerah zasigurana, in to tembolj ker ne presega nobena plača dnevnih potrebščin.

3.) Sin daje danes svojemu očetu, kateri mu je popreje svojo posest v last izročil, tisti dostojni preužitek, kakor pred vojno. Ravno tako je tisto posestvo, katerega je delavec nekdanj prislužil ali z delom pridobil, danes ravno toliko vredno, kakor vsako drugo enako imetje.

4.) Stari penzionisti so dobivali svojo penzijo pač na podlagi tedanjih plač, ker družih plač tistikrat ni bilo, toda tiste plače so bile v zlati valuti. Vlada pa sedaj sama priznava in je to tudi v Službenih Novinah razglasila, da je bila tedanja veljava enaka švicarskemu franku in da je tedanja krona vredna danes 60 novih kron ali 15 Din.

Ako so se že vse takse in trošarine v tem razmerju zvišale in se je veliko novih davkov, colnin, taks, in trošarin upeljalo, potem se morajo tudi penzije enakomerno ali pa vsaj sporedno po visokosti plač zvišati.

Povišek državnih prejemkov se vedno naslanja na povišek izdatkov, kamor spadajo predvsem zasigurane starostne oskrbe in potem šele nove naprave in vsakovrstne nagrade.

5.) Upokojenci niso pritepenci, temveč enakopravni sloj države SHS, tako kakor vsi nameščenci in drugi državljani. Med taistimi ne bi smelo torej nobene razlike biti, bodisi da je Srb ali Prečan.

Ako se en zakon popravi, se mora preurediti za vse enako in se ne sme beseda »straozakonski« niti rabiti.

6.) Pokojnine niso milodari za kakšne siromake, ampak pošten zaslužek in starostna oskrba tistih izobražencev, ki so se šolali, trudili in so dolgotrajno delali samo v blagor države in ljudstva.

Ako se staroupokojencem pripozna nova draginjska doklada, ki nj v starem zakonu čisto nič predvidena, se s tem pripozna, da se mora vse penzioniste po novih potrebah torej po novih zakonih preživljati in da so vsi stari, kakor tudi novi zakoni glede valute nejasni in popravila potrebni.

7.) Danes se deli ukpokojence v kronške, dinarske, starozakonske in novozakonske in tako dobiva eden mesečno 100, drugi 400, tretji 1400 in četrti 2000 Din, dočim so vsj v isti službi in v istem razredu enako let služili in so torej iste pravice pridobili.

Sploh je velika napaka, da odločuje za visokost pošteno zaslužene pokojnine danes samo tisti slučajni trenutek, ki je enemu predlagatelju v zbornici momentano v glavo šinil, ne pa oblika in trpežnost dela.

8.) Aktivne plače so itak veliko manjše od onih v drugih državah, pa še do taistih nima ubogi upokojenec enakomernega pristopa, ampak nasprotno. To se nikjer drugje ne prakticira. Vrh tega zgubijo nekateri upokojenci in njih soproga, ki se na starost še trudijo in nekaj postransko zaslužijo, celo svoje skromne draginjske in rodbinske doklade.

9.) Ako se vštejejo takozvanim novim upokojencem vsa leta iz stare državnine in celo avtonomne službe v odmero zvišane penzije po novem zakonu, potem pripada analogno ista pravica in boniteta tudi vsem penzionistom brez vsake razlike.

10.) To je velika nepravilnost, da dobiva tisti upokojenec, ki je čakal spekulativno na nove plače in je odšel potem takoj v pokoj, večjo mirovino, kakor jo dobiva njegov kolega, ki je služil v isti stopnji ravno toliko ali celo več let, pa je moral zaradi bolezni nekaj dni poprej v pokoj.

11.) Vse to utemeljevanje je povsem državnoopravnega značaja katerega mora vsako sodišče odobravati in ako to stališče vse druge države pripoznajo in ne ločijo starih od novih penzionistov, bi morala isto pravilo tudi naša država zavzeti.

Ako je v naši plodni državi za vse drugo denar, potem mora biti tudi pred vsem za tiste trpine, ki so vse državi žrtvovali, in to so — državni upokojenci.

12.) Treba je, da se uradniški zakon nemudoma v smislu enakopravnosti popravi in s tem razburjeno uradništvo potolaži.

Razširjajte „Naš Glas“!

Vsi tisti, ki bodo k temu pripomogli, bodo želi slavospev, nasprotniki pa vsestransko obsodbo.

Tu je treba samo složnega nastopa in nekaj pravne čute. S preuredbo zakona se ukine nasilna upokojitve, ki je balast za uslužbenca in državo ter ukine strah pred upokojitvijo starih uslužbencev, kar je v kvar naraščaju.

Toraj s pravico na dan, pa bo mirna Jugoslavija.

Novi invalidski zakon.

Načrt novega invalidskega zakona bo dovršen v najkrajšem času v ministrstvu za soc. pol. Minister za soc. pol., predstavniki invalid. udruž. in eksperti ministrstva za soc. politiko so dovršili doslej sporazumno one določbe, ki govore o višini invalidskih podpor. Zakonski načrt predvideva za 100% invalide enako podporo, kakršna je veljala v Srbiji pred vojno. Ta podpora bi znašala 360 zlatih ali 5400 papirnatih dinarjev na leto, ali 450 papirnatih dinarjev mesečno. Najtežji invalidi bodo prejeli letno 9000 dinarjev ali 750 Din mesečno, kar odgovarja invalidski podpori, ki so jo uživali najtežji invalidi pred vojno v naših novih pokrajinah.

Aktivni oficirji in državni uradniki, ki se ponesrečijo pri izvrševanju vojne dolžnosti se morajo leto dni po demobilizaciji izjaviti: ali hočejo še dalje ostati v aktivni službi, in v tem primeru napredujejo kakor ostali državni uslužbenci, ali pa hočejo, da se jih proglašajo za invalide. V tem primeru bi dobivali pokojnino, ki jim gre po zakonu o ustrojstvu vojske ali po zakonu o civilnih državni uslužbencih, kot invalidsko podporo bi prejeli razliko med penzijo in med njihovimi zadnjimi aktivnimi dohodki, a v te dohodke se ne računajo doklade za obleko, drva, slugo, konje, stroko, kakor tudi ne draginjske doklade.

Oficirji svobodnih poklicev, ki nimajo pravice do pokojnine, bi dobivali kot invalidsko podporo ravno toliko, kolikor pripada aktivnim oficirjem ali držav. uslužbencem. Civilne osebe, ki bi postale vsled nesrečnega slučaja ali sovražnikovega zla dejanja, invalidne, bi dobivale kot invalidsko podporo ono, ki bi jo uživale na podlagi svoje šolske izobrazbe, ako bi takoj po dovršenem šolanju stopile v državno službo.

Popolnoma slepi in ostali najtežji invalidi imajo pravico sprejema v poseben invalidski dom. Ako ne pridejo v dom, prejema posebno doklado 3400 papirnatih dinarjev na leto.

Tuberkulozni invalidi v drugem in tretjem štadiju boleznij imajo pravico, da prejema po vsakem odpustu iz zdravljenja brez ozira na odstotek njihove invalidnosti za dobo šestih mesecev najmanjšo invalidsko podporo stoo odstotnega invalida. Enaka pravica se prizna siromašnim invalidom, ki so stari nad 60 let.

Vojnim vdovam se bo regulirala invalidska podpora na sledeči način: vdove brez otrok in ki so sposobne za delo bodo prejemale podporo dvajsetprocentnega invalida, kar znaša na leto 1080 papirnatih dinarjev. Ako je pa taka vdova stara nad 45 let, ali mlajša pa nesposobna za delo, bo prejela invalidsko podporo tridesetprocentnega invalida, to je 1620 dinarjev na leto. Vdove z otroci in brez ozira na starost bodo dobivale za svojo osebo na leto 1620 din letno, a za vsakega otroka, ki odgovarja zakonitim predpisom, po 540 dinarjev na leto. Vse vojne vdove bodo imele pravico do penzije brez ozira na čin, ki ga je užival njihov mož v vojski. Le vdove oficirjev in državni

uradnikov bodo prejemale pokojnine, ki jim grede po zakonih o ustrojstvu vojske in o civilnih državnih uslužbencih.

Invalidske sirote brez očeta in matere bodo prejemale sledeče podpore: prva sirota 2700 Din na leto, vsaka nadaljna sirota po 540 dinarjev na leto. Na podlagi posebnih določb se bo priznavala invalidska podpora tudi siromašnim štaršem, bratom in sestram umrlega vojaka.

Dalje se je razpravljalo tudi o določbah glede početka in trajanja invalidske podpore in o izgubi pravice do podpore. Zavzelo se je stališče, da izgube podporo osebe, katerim je zagotovila država na drug način dostojno existenco. Pravica do invalidske podpore ne gre tudi onim osebam umrlih vojakov, ki plačujejo na naslov različnih neposrednih davkov več kakor 30 dinarjev. Kriterij 30 dinarjev je osnovan na srbski davčni zakon, ker veljajo o različnih pokrajinah države davki, ki zopet v drugih ne obstoje. Za te kraje se bo odredila vsota neposrednih davkov tako, da bo odgovarjala onim 30 dinarjem.

Za proučavanje so ostale še določbe o pregledu invalidov, o sodnem priznanju pravice do podpor, o narodnem fondu in o prehodnih in končnih določbah.

VESTNIK.

Izplačilo razlike in doklade za upokojence. Beogradska »Pravda« z dne 5. sept. 1924 poroča sledeče: »Ker so se državni dohodki v poslednjih mesecih izdatno povišali, je s tem našlo ministrstvo financ pokritje za izplačilo razlike med starimi in novimi prejemki državnih nameščencev. Predlog za izplačilo je že pripravljen in bo v prihodnjih dneh predložen ministrskemu svetu na odobritev. Ker za ta predlog ni potrebna odobritev finančnega odbora narodne skupščine, postane rešenje izvršno, kakor hitro ga odobri ministrski svet. Skoraj gotovo bo mogoče, da se bo pričelo z izplačilom razlike že s 1. oktobrom. Ministrstvo financ je že ukrenilo vse potrebno, da se omogoči izplačilo s 1. oktobrom, ako bo do tega roka rešeno to vprašanje.« O dokladah za upokojence poroča isti list sledeče: »V ministrstvu financ je definitivno izdelana naredba o dokladah za upokojence. Kakor hitro jo bo odobrili ministrski svet, bo predložena finansijskemu odboru narodne skupščine, da jo uzakoni. Kakor izvemo, se bodo povišale doklade upokojencem in upokojenkam po tej naredbi procentualno do 50%. Pri izdelavi naredbe se je vodil račun o upokojenih višjih uradnikih, generalih, sodnikih itd., ki so prejeli doslej tako nizke penzije, da so se morali oprijemati vsakršnega dela, da niso stradali. Nova naredba jim bo zagotovila dostojno existenco. Povišane doklade bodo veljale od 1. junija tek. leta. Razlika med sedanjimi prejemki in med prejemki, ki jih določa nova naredba, bo izplačana skoraj gotovo takoj, ko postane naredba zakon, ker za to izplačilo ne bo velikih proračunskih težkoč. S povišanjem vseh pokojninskih prejemkov se bodo povišali državni izdatki samo s približno 5 milijoni Din. Na eni izmed prvih bodočih sej ministrskega sveta se bo razpravljalo o naredbi in bo najbrže tudi takoj odobrena. Finansijski odbor se sestane 15. septembra in bo prišla naredba o upokojencih najprej na razpravo. V ministrstvu financ menijo, da se bo rešilo vprašanje o dokladah za upokojence do 1. oktobra.

K interpretaciji čl. 239. zakona o civilnih drž. uslužbencih nam piše gospod veliki župan na r., dr. Pirkmaier, sledeče: V interesu prizadetih si Vas dovolim opozoriti, da razprave o interpretaciji čl. 239. sl. pr. glede

odmere pokojnine drž. uslužbencem, ki se upokoje v 3 letih od dne, ko stopi zakon v veljavo, a še nimajo polne službene dobe, ne upoštevajo besedila zakona, ker bi se morala sicer vršiti vsa polemika proti eventualni krivični praksi v čisto drugem pravcu. V istini je pravno stanje sledeče: Člen 239. pravi v drugem odstavku: »Uslužbenci, upokojeni potem, ko stopi v veljavo ta zakon, a v treh letih od dne, ko stopi v veljavo, uživajo pokojnino po odredbah dosedanjih zakonov.« S tem še ni nikakor rečeno, da se mora pokojnina odmeriti od stare plače. Pravnik, ki čita gornje besedilo zakona: »uživajo pokojnino po odredbah dosedanjih zakonov« bo isto tako razumel, da je treba poiskati odredbe dosedanjih zakonov, ako bo hotel odločiti o pravici do pokojnine. Za državne uradnike bivše Avstrije je veljala neposredno pred našim zakonom o civ. ur. službena pragmatika iz leta 1914; kot »odredba o vživanju pokojnine prihaja tedaj v pošte § 64 bivše avstr. pragmatike, ki se glasi v originalnem tekstu: »Der Ruhegenuss des Beamten ist auf Grund der Bezüge zu bemessen auf die er zur Zeit der Versetzung in den Ruhestand Anspruch hatte.« Penzija se tedaj prevedenim uradnikom, za katere je veljala poprej avstr. službena pragmatika, odmerja od prejemkov, katere so prejeli v trenutku upokojitve, tedaj od prejemkov določenih po novem zakonu o civil. urad. Pravna stran te določbe je popolnoma jasna ter ne pripušča nikake dvoumnosti in najsi hoče biti kdo še tak fiskalist ali protivnik uslužbenčevih interesov. Kljub temu ta določba ni brez praktičnega pomena, ter ima seveda svojo neugodno stran, ki pa daleko ni tako težka, kakor jo je tolmačila sedanja praksa, katera je vzela pri odmeri pokojnine kratkoma staro plačo za osnovo. Avstrijski penzijski zakon predvideva po 10 letni službeni dobi 40% in za vsako naslednje leto 2% poslednjih aktivnih prejemkov, medtem ko člen 140. zak. o civ. ur. priznava za 10 službenih let 50% in za vsako nadaljno polovico leta po 1% pokojninske osnove kot pokojnino. Tudi draginjska doklada se računa po naredbi, ki velja za prej upokojene uslužbenice. — Pošiljam to pravno mnenje radi opozoritve prizadetih, da bodo mogli s pravimi in pravno priznanimi argumenti ugovarjati, ako se jim godi krivica.

Niški državni uslužbenec nam piše: V eni izmed zadnjih števil N. Gl. je objavila O. Z. apel na novo vlado. V tem apelu se spominjajo pod točko 3. zopet le uradniki od 1. do 3. kategorije. Vem, da se jim godi krivica in želim, da se ugodij vsem njihovim zahtevam. Ker apel ne omenja nikjer izboljšanja za zvaničnike in služitelje, izgleda, da smo mi z določbami novega zakona popolnoma zadovoljni, kar pa ni res. Mi zahtevamo predvsem sledeče in prosimo, da O. Z. raztolmači naše zahteve na pristojnem mestu.

1.) Zvaničnikom in služiteljem, tudi bivšim certifikatistom, naj se vštejejo vsa vojaška leta tudi v napredovanje v državni službi, a ne samo v pokojnino.

2.) Zvaničnike in služitelje, ki so položili uradniški izpit ali pa opravili tudi predpisano uradno prakso, naj se takoj prevede v III. uradniško kategorijo.

3.) Služitelje, ki so položili izpit za zvaničnike in one brez izpita, ki pa imajo 20 let neoporečne službe, naj se takoj prevede v skupino zvaničnikov.

4.) Zvaničnikom in služiteljem naj se da takoj službeno obleko in čevlje, kakor se je to izvršilo pri železnici.

5.) Zvaničnike in služitelje, katere se upokoji vsled dovršenega 65. leta starosti, naj se upokoji po novem zakonu, akoprav nimajo zadostno število službenih let.

Društvo drž. nameščencev, njih vdov ter upokojevcev za Radeče - Zidani most je poslalo županstvu občin Radeče in Loka pri Zid. mostu sledečo vlogo: Ministrstvo notranjih del je sprožilo vprašanje o reviziji sedaj veljavnega zakona o civilnih državnih uslužbencih ter uredbe o njih prevedbi in razvrstitvi. Z ozirom na to je ministrstvo pozvalo vsa velika županstva, da stavijo o predmetu svoje utemeljene predloge. Krajevne ankete so se že soglasno izrekle za izpremembo nekaterih točk sedanjega uradniškega zakona; ker se pa nahaja v našem okolišu Radeče - Zidanimost društvo drž. nameščencev, njih vdov ter upokojevcev, tedaj opozarja to društvo te v ta okoliš spadajoče občine, da store v prid teh uslužbencev korake, da se pomakneta kraja Radeče in Zidani most glede stanovanjske in draginjske doklade v stopnjo II. razreda. Znano je, da se tukaj zavzema že javnost za te trpine, kateri živijo vsled neznosne draginje v bedi in pomanjkanju, ker se ne morejo kosati z zaslužkom tukajšnjih tovarniških delavcev. Obžalovanja vredno je, da sta ravno ta kraja v tem oziru tako zapostavljena, da mora državni uslužbenec slabše živeti kot njegov kolega v mestu, ako ga usoda določi semkaj na službovanje. Pro-

simo, da županstvo trga oziroma bodočega mesta Radeče, ter občine Loke pri Zid. mostu, stavite na gospoda velikega župana utemeljene predloge.

Popravek. V zadnji številki N. Gl. bi se moral glasiti naslov 3. članka pravilno: »Ali se mora res odmeriti penzija prevedenim državnim uradnikom (z nepolnimi leti) od stare in ne od zadnje plače.«

Za tiskovni sklad »Našega Glasa« sta darovala: g. Josip Jaklič, carin. upravnik v pok. v Studencih pri Mariboru 20 Din in g. Jakob Berne, viš. geometer v Novem mestu 5 Din. Obema gospodoma se iskreno zahvaljuje uprava.

Najcenejše stare in nove PISALNE STROJE

kakor tudi vse potrebščine pri
L. Baraga

Ljubljana Ljubljana
SELENBURGOVA UL. 6/1
Mehanična delavnica (popravljalnica)

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK

Tovarna čevljev Peter Kozina & Komp. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1., Prešernova ulica; Zagreb, Račkoga ulica 3.

Modna in športna trgovina
za dame in gospode

P. Magdič

LJUBLJANA

nasproti glavne pošte.

Telefon int. 438.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov in solnčnikov
ter sprehajalnih palic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14.

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

Krojaštvo **Fran Igljč** Krojaštvo
Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28.

Ideovanje oblek za gospode, otroke in uniforme.

Za dame po najnovejšem modernem kroju.

Lastna zaloga modnega blaga.

— Uradnikom znaten popust. —

Specijalna trgovina ščetarskih izdelkov
priporoča tudi svojo veliko izbiro spominskih izdelkov, galanterijo in parfumerijo

M. Mihelič

Ljubljana, Šelenburgova ul.

„Aikadont“

zobna pasta.

Glavna zaloga drogerija.

Anton Kanc, Ljubljana.

Priporoča se za nakup vseh
pisarniških in šolskih potrebščin
tvrdka

M. Tičar, Ljubljana.

Priporoča se

I. Korenčan

trgovina pletenin, norimberškega in galanterijskega blaga na veliko in malo.

Velika zaloga volne za pletenje jumperjev, nogavic it d

Cene nizke — postrežba točna.

Ljubljana, Mestni trg 20.

Oblačilnica r.z.z.o.z. v Ljubljani

Centralno skladišče in prodaja na debelo v palači „Vzajemne poslovnice“ na Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“. — Prodaja na drobno tudi na Dunajski cesti št. 29 v hiši „Gospodarske zveze“.

Prodaja na obroke proti garanciji uradov.

Samo prvovrstni češki izdelki! — Pred nakupom si oglejte naše zaloge!

F. Szantner, Ljubljana
Šelenburgova ul. 1.

Špecialist za ortopedična in anatomska obuvala in trgovcev čevlji.

Tvrdba **Josip Petelinc**

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.
priporoča najboljše šivalne stroje in kolesa, Gritzner, potrebščine za šivilje in krojače modno blago in galanterijo.

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Perje in puh

C. J. HAMANN

— Ljubljana, Mestni trg 8. —

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem, pisarniški in šolski potrebščinami

K. Tilla nasl. A. Gruber

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

Prvovrstno blago in zmerne cene

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glavica
Din 50.000.000.—
Skupne rezerve ca:
Din 10.000.000.—

Centrala: LJUBLJANA - DUNAJSKA CESTA

PODRUŽNICE:

Brežice
Celle
Črnomelj

Gorica
Kranj
Maribor

Metković
Novi Sad
Ptuj/Sarajevo

Spil
Trst
Agencija: Logatec

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana
Tel. št.: 261, 413,
502, 503 in 504.

SE PRIPOROČA ZA VSE BANČNE POSLE.